PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriaus 2022 m. lapkričio 15 d.
įsakymu Nr. V-113(1.2.)

ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJOS SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS POLITIKA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus „Volungės“ progimnazijos smurto ir priekabiavimo prevencijos politika (toliau – Politika) sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir nustato principus, kuriais vadovaujamasi Alytaus „Volungės“ progimnazijoje, siekiant užtikrinti darbuotojų psichologinį saugumą.

2. Politikos tikslas – viešai deklaruoti smurto ir priekabiavimo darbe netoleravimą Alytaus „Volungės“ progimnazijoje ir užtikrinti psichologiškai saugios darbo aplinkos kūrimą visiems Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojams.

3. Ši Politika taikoma visiems Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojams, neatsižvelgiant į užimamas pareigas, amžių, lytį, socialinę padėtį, orientaciją ar įsitikinimus ir kt.

4. Politikoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Smurtas** – nepriimtinas vieno ar kelių asmenų elgesys, kuris gali pasireikšti įvairiomis formomis: fiziniu, psichologiniu ir/ar seksualiniu išnaudojimu, vienkartiniu ar sistemingu neetišku elgesiu, nepagarbiu elgesiu kitų asmenų atžvilgiu. Darbo aplinkoje smurtas gali pasireikšti tarp to paties lygmens kolegų (horizontalus smurtas), tarp vadovų ir jų pavaldinių (vertikalus smurtas) bei darbuotojų ir kitų asmenų (klientų, vartotojų, trečiųjų asmenų ir kt.).

4.2. **Mobingas –** jėgų disbalansu paremti santykiai darbo vietoje, pasireiškiantys nuosekliu ilgalaikiu netinkamu elgesiu, nukreiptu prieš darbuotoją, kuriais pažeidžiama darbuotojo fizinė, socialinė ar psichologinė gerovė, mažinamas jo produktyvumas bei pasitenkinimas darbu. Mobingą gali taikyti tiek vienas, kolektyvo pritarimą ar galios svertų turintis asmuo, tiek darbuotojų grupė.

4.3. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kai asmens lyties, lytinės orientacijos, negalios, amžiaus, rasės, etinės priklausomybės, tautybės, religijos, tikėjimo, kalbos, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų, pilietybės, šeimyninės padėties, ketinimo turėti vaiką (vaikų) pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

4.4. **Psichosocialinis rizikos veiksnys** – veiksnys, kuris dėl darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio ar darbdavio ir darbuotojo tarpusavio santykių sukelia darbuotojui psichinį stresą.

4.5. **Psichosocialinė rizika** – rizika darbuotojų psichinei ir fizinei sveikatai bei socialinei gerovei, kurią kelia psichosocialiniai veiksniai susiję su darbo santykiais.

5. Kitos Politikoje naudojamos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos respublikos Darbo kodekse, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme ir Psichosocialinės rizikos vertinimo metodiniuose nurodymuose.

II SKYRIUS
DARBUOTOJŲ PSICHOLOGINIO SAUGUMO UŽTIKRINIMO POLITIKOS PRINCIPAI

6. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bet kokia forma pasireikšti galintis smurtas: priekabiavimas, nepageidaujamas elgesys darbe, siekiant įžeisti darbuotojo orumą dėl amžiaus, negalios, šeimyninės padėties, lyties, nuomonės ar įsitikinimų, fizinis, psichologinis ir/ar

seksualinis išnaudojimas, vienkartinis ar sistemingas neetiškas, nepagarbus elgesys bet kurių Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojų atžvilgiu.

7. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bauginimas, grasinimai siekiant sukelti fizinės, psichologinės skriaudos baimę.

8. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bet kokia forma pasireikšti galintis mobingas: nuoseklus ilgalaikis netinkamas elgesys, fizinės, socialinės ar psichologinės gerovės pažeidimas bet kurių Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojų atžvilgiu.

9. Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbą siekia organizuoti taip, kad būtų kuriama saugi ir psichologinei sveikatai palanki darbo aplinka, kad darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešiškų, neetiškų, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsinamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį.

10. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje organizuojant darbą yra atsižvelgiama į psichosocialinę riziką ir psichosocialinių rizikos veiksnių poveikį visiems Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojams.

11. Alytaus „Volungės“ progimnazija imasi priemonių, kad kaip įmanoma efektyviau būtų įgyvendinamos psichologinio smurto darbe prevencijos priemonės ir skatina darbuotojus apie galimai patirtus ar pastebėtus psichologinio smurto ir (ar) mobingo atvejus anonimiškai ar atskleidžiant savo tapatybę pranešti šioje Politikoje nustatyta tvarka, atvirai kalbėti šiomis temomis, rodyti netoleranciją bet kokioms psichologinio smurto darbe apraiškoms.

12. Alytaus „Volungės“ progimnazija užtikrina darbuotojams galimybę teikti klausimus, siūlymus, prašymus ir (ar) skundus dėl pastebėto ar patiriamo psichologinio smurto ir (ar) mobingo darbe.

13. Jei asmuo kreipėsi ne anonimiškai, o atskleisdamas savo tapatybę, Alytaus „Volungės“ progimnazija užtikrina pateiktų duomenų konfidencialumą ir taiko asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemones.

14. Alytaus „Volungės“ progimnazijos smurto ir priekabiavimo atvejus galima registruoti Alytaus „Volungės“ progimnazijos intranete (https://www.volunge.alytus.lm.lt/) užpildant pateiktą anketos formą, pateikus užpildytą anketą progimnazijos smurto ir priekabiavimo prevencijos komisijos pirmininkui (galima anketą pildyti ir anonimiškai) arba siunčiant el. paštu komisija@volungesprogimnazija.lt

IV SKYRIUS
DARBUOTOJŲ PSICHOLOGINIO SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

15. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bet kokia forma pasireikšti galintis smurtas.

16. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bauginimas, grasinimai siekiant sukelti fizinės, psichologinės skriaudos baimę.

17. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje netoleruojamas bet kokia forma pasireikšti galintis mobingas bet kurių Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojų atžvilgiu.

18. Alytaus „Volungės“ progimnazija darbą siekia organizuoti taip, kad būtų kuriama saugi ir psichologinei sveikatai palanki darbo aplinka, kad darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešiškų, neetiškų, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsinamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį.

19. Alytaus „Volungės“ progimnazijoje organizuojant darbą yra atsižvelgiama į psichosocialinę riziką ir psichosocialinių rizikos veiksnių poveikį visiems Alytaus „Volungės“ progimnazijos darbuotojams.

20. Alytaus „Volungės“ progimnazija imasi priemonių, kad kaip įmanoma efektyviau būtų įgyvendinamos psichologinio smurto darbe prevencijos priemonės ir skatina darbuotojus apie galimai patirtus ar pastebėtus psichologinio smurto ir (ar) mobingo atvejus pranešti, atvirai kalbėti šiomis temomis, rodyti netoleranciją bet kokioms psichologinio smurto darbe apraiškoms.

21. Alytaus „Volungės“ progimnazija užtikrina darbuotojams galimybę teikti klausimus, siūlymus, prašymus ir (ar) skundus dėl pastebėto ar patiriamo psichologinio smurto ir (ar) mobingo darbe.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Darbuotojai su šia Politika yra supažindinami pasirašytinai ir atlikdami savo darbo funkcijas turi vadovautis šioje Politikoje nustatytais principais.

23. Šios Politikos pažeidimas gali būti laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu ir taikoma atsakomybė numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse ar kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

24. Politika tvirtinama, keičiama ir naikinama Alytaus „Volungės“ progimnazijos direktoriaus įsakymu.

KUR KREIPTIS PSICHOLOGINĖS PAGALBOS

Bendroji pagalbos linija 1809 vienija šešias paramos linijas:

Linijos pavadinimas	Telefono numeris	Darbo laikas	Kam skirta
Jaunimo linija jaunimolinija.lt	8 800 28888	I-VII visą parą	**JAUNIMUI** Paramą teikia savanoriai
Vaikų linija vaikulinija.lt	116 111	I-VII 11-23 val.	**VAIKAMS** Paramą teikia savanoriai
Vilties linija viltieslinija.lt	116 123	I-VII visą parą	**SUAUGUSIEMS** Paramą teikia savanoriai ir psichikos sveikatos specialistai
Pagalbos moterims linija pagalbosmoterimslinija.lt	8 800 66366	I-VII visą parą	**MOTERIMS** Paramą teikia savanoriai ir psichikos sveikatos specialistai
Tėvų linija tevulinija.lt	8 800 90012	I-V 9-13 val. ir 17-21 val.	**TĖVAMS PATIRIANTIEMS IŠŠŪKIŲ** Paramą teikia profesionalūs psichologai
Sidabrinė linija sidabrinelinija.lt	8 800 80020	I-V 8-22 val. VI-VII 11-19 val.	**SENJORAMS** Paramą teikia profesionalūs konsultantai, kalbasi savanoriai, kiti senoliai

Visos paramos linijos:

Linijos pavadinimas	Telefono numeris	Darbo laikas	Kam skirta
Pagalbos vaikams linija pagalbavaikams.lt	116 111	I-V 11-19 val.	**VAIKAMS IR TĖVAMS PATIRIANTIEMS IŠŠŪKIŲ** Paramą teikia savanoriai
Linija „Doverija“	8 800 77277	II-VI 16-20 val.	**JAUNIMUI RUSŲ KALBA** Paramą teikia savanoriai moksleiviai
Všį Krizių įveikimo centras krizesiveikimas.lt	krizesiveikimas krizesiveikimas1	I-V 16-20 val. VI 12-16 val.	**SUAUGUSIEMS IR PAAUGLIAMS** Konsultuoja psichologai *Pirma konsultacija nemokama, vėlesnės mokamos*
Krizinio nėštumo centras neplanuotasnestumas.lt	8 603 57912	I-V 8-17 val.	**MOTERIMS IR ŠEIMOMS IŠGYVENANČIOMS KRIZINĮ NĖŠTUMĄ**
Ankstukų pagalbos linija neisnesiotukas.lt	8 612 03800	I-VII visą parą	**MOTERIMS IR ŠEIMOMS SUSILAUKUSIOMS ANKSTUKŲ** Konsultuoja savanorės bei medicinos psichologai
Pagalbos vyrams linija „Nelik vienas“ nelikvienas.lt	8 604 11119	I-VII 18-21 val.	**VYRAMS** Paramą teikia savanoriai ir psichikos sveikatos specialistai.
Vyrų linija vyrulinija.lt	8 670 00027	I-V 10-14 val.	**VYRAMS** Paramą teikia savanoriai, psichologai, psichoterapeutai, priklausomybių konsultantas, teisininkas